

10. 3. 2003

ID: 21479

Nemajetková újma

Při rozhodování o náhradě nemajetkové újmy ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 občanského zákoníku musí mít soud prokázáno, že jsou tu okolnosti, dokládající, že v konkrétním případě nestačí zadostiučinění podle ustanovení § 13 odst. 1 občanského zákoníku, a to z hlediska intenzity, trvání a rozsahu nepříznivých následků, vzniklých žalobci vzhledem k jeho postavení v rodině a ve společnosti.

Při rozhodování o náhradě nemajetkové újmy ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 občanského zákoníku musí mít soud prokázáno, že jsou tu okolnosti, dokládající, že v konkrétním případě nestačí zadostiučinění podle ustanovení § 13 odst. 1 občanského zákoníku, a to z hlediska intenzity, trvání a rozsahu nepříznivých následků, vzniklých žalobci vzhledem k jeho postavení v rodině a ve společnosti.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 28 Cdo 1397/2002, ze dne 1.10.2002)

Nejvyšší soud rozhodl o dovolání akciové společnosti L. n., zastoupené advokátkou, proti rozsudku Vrchního soudu v Praze z 11. 12. 2001, sp. zn. 1 Co 228/2001, vydanému v právní věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 32 C 11/98 (žalobce B. K., zastoupeného advokátkou, proti žalované akciové společnosti L. n., zastoupené advokátkou, o ochranu osobnosti), tak, že dovolání zamítl a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení podle výroku rozsudku Vrchního soudu v Praze z 11. 12. 2001, sp. zn. 1 Co 228/2001, poslední věta uvedeného výroku za středníkem.

Z odůvodnění :

Žalobce se domáhal žalobou, podanou u soudu 3. 2. 1998 (v průběhu řízení upravovanou), aby žalované akciové společnosti bylo uloženo uveřejnit v jí vydávaných L. n. omluvu žalobci ve znění: „Dne 10. 12. 1997 jsme v článku P. n. H. provází řada nejasností uveřejnili nepravdivé informace, týkající se osoby bývalého předsedy Okresní komise pro privatizaci H. pana B. K. Není pravda, že předseda privatizační komise H. byl ze své funkce odvolán kvůli machinacím, ani to, že podváděl a že by své místo v privatizační komisi musel opustit. Rovněž nebyla pravdivá informace, že v průběhu privatizace firem, zmíněných v uvedeném článku, došlo předsedou privatizační komise k zatažení majetku. Za zveřejnění těchto nepravdivých informací se panu B. K. omlouváme“. Žalobce se také domáhal, aby žalované akciové společnosti bylo uloženo zaplatit mu 500.000,- Kč.

Žalovaná akciová společnost navrhla zamítnutí žaloby s tím, že žalobcem uváděný článek v L. n. byl součástí seriálu, který se zabýval problematikou privatizace a jednotlivé články seriálu vznikaly na základě podnětu čtenářů. Podle názoru žalované akciové společnosti uveřejněním článku obsahujícího pravdivé informace i kritiku v záležitosti, která je předmětem veřejného zájmu, nedošlo k porušení práv chráněných v ustanoveních § 11 a násl. občanského zákoníku.

Soud prvního stupně vyslechl v řízení žalobce jako účastníka řízení a konstatoval obsah článku uvedeného v žalobě žalobce. Rozsudkem Městského soudu v Praze z 25. 5. 1998, č. j. 32 C 11/98-19, byla žaloba žalobce zamítnuta a žalobci bylo uloženo zaplatit žalované akciové společnosti na náhradu nákladů řízení 4.725,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

K odvolání žalobce Vrchní soud v Praze usnesením z 23. 5. 1999, sp. zn. 1 Co 139/99 zrušil rozsudek soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Odvolací soud vytýkal soudu prvního stupně, že důsledně nezjišťoval, zda jsou v daném případě splněny základní předpoklady pro přiznání požadovaných prostředků ochrany osobnosti vyplývajících z § 13 odst. 1 a 2 občanského zákoníku (existence neoprávněného zásahu, objektivně způsobitelného ohrožit či porušit práva chráněná ustanovením § 11 občanského zákoníku, vznik nemajetkové újmy, existence příčinné souvislosti mezi neoprávněným zásahem a vzniklou újmou, případná nedostatečnost morálního zadostiučinění a závažnost vzniklé nemajetkové újmy z hlediska intenzity, trvání, rozsahu a ohlasu nepříznivých důsledků na postavení žalobce). Proto byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc mu byla odvolacím soudem vrácena k dalšímu řízení.

V dalším průběhu řízení soud prvního stupně vyslechl svědky R. Z., M. D., O. K., Mgr. I. T., RNDr. R. J., Z. D., Ing. K. B., JUDr. J. Z. a Ing. F. K. a konstatoval obsah listinných dokladů, předložených účastníky řízení. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze 14. 5. 2001, č. j. 32 C 11/98-159, byla zamítnuta žaloba žalobce o uveřejnění omluvy v L. n. i o uložení povinnosti žalované akciové společnosti zaplatit žalobci 500.000,- Kč. Žalobci bylo uloženo zaplatit žalované akciové společnosti na náhradu nákladů řízení 20.475,- Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku. Dále bylo žalobci uloženo zaplatit na účet Městského soudu v Praze 3.345,60 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku. Soud prvního stupně rozhodl také o tom, že se žalobci vrací uhrazený soudní poplatek 4.000,- Kč.

V odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně bylo uvedeno, že článek v L. n. z 10. 12. 1997 s názvem „P. n. H. provádí řada nejasností“ obsahoval podtitulek, v němž je zmínka, že prodeje státního majetku v okrese H. byly podivné a že šéf privatizační komise byl odvolán za machinace; podle názoru soudu prvního stupně tento podtitulek bez dalšího není způsobitelný zasáhnout do občanskoprávní sféry žalobce po objektivní stránce; pokud jde o obsah článku, není v něm uvedeno jméno a příjmení žalobce a „nedá se tedy dovodit, o jako osobu šlo“. Pouze v poslední části článku, nadepsaném „Š. k. ú. p.“, je uvedeno jméno a příjmení žalobce a zároveň tu bylo uvedeno, že žalobce „městský úřad nakonec odvolal kvůli machinacím při prodeji majetku stavební a energetické firmě B a S H., na němž se osobně podílel“. V článku v L. n. bylo také uvedeno, že „komise odhalila, že při prodeji uvedené firmě, za což bylo společníky zapláceno 16 milionů Kč, byl zatajen majetek za 35 milionů Kč; místo v privatizační komisi musel K. opustit, ale podíl ve firmě mu zůstal“. Soud prvního stupně dále uváděl, že sice v řízení před ním nebylo prokázáno, že by žalobce byl z privatizační komise odvolán za machinace, avšak z přepisu relace Č. r. z 24. 12. 1991 bylo zároveň zjištěno, že v této relaci tehdejší předseda vlády hovořil o odvolání hodonínského přednosty okresního úřadu a také předsedy tamější privatizační komise, přičemž z vyjádření předsedy české vlády vyplývalo, že tyto případy hodnotí jako korupci v širším smyslu slova, která není zatím postižitelná trestněprávně, což předcházelo tomu, že žalobce sám podal návrh na své odvolání z funkce předsedy privatizační komise z osobních důvodů. Dospěl proto soud prvního stupně k výslednému závěru, že opětovné zveřejnění toho, že byl žalobce odvolán za machinace, nebylo za uvedené situace způsobitelné zasáhnout do sféry žalobcovy ochrany osobnosti.

Soud prvního stupně pak uváděl údaje o převodu vlastnictví majetku S. p., s. p., H. na soukromého

podnikatele L. B. a dospěl rovněž k závěru, že „uveřejněné výroky o tom, že žalobce byl odvolán za machinace a že údajně podváděl, nejsou způsobilé zasáhnout do občanskoprávní sféry žalobce“.

Soud prvního stupně byl i toho názoru, že žalobce neprokázal, že by došlo k neoprávněnému zásahu do jeho osobnostní sféry tvrzením, že měl při prodeji firmy zatajit majetek za 35 milionů Kč., když podle zprávy kontrolní komise, provedené ve dnech 22. 10. a 12. 11. 1991, vyplynulo, že předmětem kupní smlouvy nebyly, ale měly být hodnoty na pohledávkách ve výši 34,926.000,- Kč, takže citovaný uveřejněný údaj je nutno pokládat za pravdivý.

Z uvedených důvodů proto soud prvního stupně žalobu žalobce zamítl, neboť dospěl k závěru, že údaji uveřejněnými v deníku, vydávaném žalovanou akciovou společností, dne 16. 12. 1997 s názvem článku „P. n. H. p. ř. n.“ nedošlo k neoprávněnému zásahu do práva žalobce na ochranu jeho osobnosti.

Výroky o nákladech řízení byly soudem prvního stupně odůvodněny ustanoveními § 142 odst. 1 a § 148 odst. 1 občanského soudního řádu. O vrácení soudního poplatku rozhodl soud prvního stupně podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. [549/1991](#) Sb.

O odvolání žalobce proti uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze ze 14. 5. 2001, č. j. 32 C 11/98-159, rozhodl Vrchní soud v Praze rozsudkem z 11. 12. 2001, sp. zn. 1 Co 228/2001. Tímto rozsudkem odvolacího soudu byl rozsudek soudu prvního stupně změněn tak, že žalovaný je povinen do 15 dnů od právní moci rozsudku uveřejnit v L. n. omluvu ve znění: „Dne 10. 12. 1997 jsme v článku „P. n. H. p. ř. n.“ s podtitulkem „Š. k. ú. p.“ uveřejnili nepravdivé informace, týkající se osoby bývalého předsedy Okresní komise pro privatizaci v H. pan B. K. V článku jsme uvedli, že „šéf privatizační komise byl odvolán za machinace, že šéf komise údajně podváděl, že privatizační projekty schvaloval šéf privatizační komise B. K., jehož nakonec Městský úřad v H. odvolal kvůli machinacím, že při prodeji firmy zatajil majetek za 35 milionů Kč a že místo v privatizační komisi musel K. opustit“. Za uveřejnění těchto údajů se panu B. K. omlouváme, neboť se nezakládají na pravdě“. Jinak ve věci samé a ve výroku o nákladech řízení byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc byla v tomto rozsahu vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

V odůvodnění svého rozsudku odvolací soud uváděl, že dospěl k odlišnému skutkovému a právnímu závěru než soud prvního stupně. Podle názoru odvolacího soudu nelze se ztotožnit se závěrem soudu prvního stupně, že znění podtitulku „Šéf privatizační komise byl odvolán za machinace“ v článku z 10. 12. 1997 („P. n. H. p. ř. n.“) nemá povahu údaje způsobilého ohrozit osobnostní práva žalobce, když v něm žalobce není jmenován; jméno žalobce bylo totiž uvedeno v dalším textu článku a také jeho identifikace uvedením funkce „šéf privatizační komise“ byla jednoznačná pro osoby z okolí žalobce; toto tvrzení, jehož pravdivost nebyla prokázána, je rovněž neoprávněným zásahem do osobnostních práv žalobce; pravdivost těchto údajů nebyla podle názoru odvolacího soudu prokázána ani obsahem projevu tehdejšího předsedy vlády z 24. 12. 1991. V řízení nebylo také prokázáno, že by žalobce ve funkci „šéfa privatizační komise“ prováděl a že by kontrolní komise „odhalila, že při prodeji firmy zatajil majetek za 35 milionů Kč“. Ze spisu ze schůze kontrolní komise Městského úřadu v H. z 20. 1. 1992 i ze zprávy téže kontrolní komise z 20. 11. 1991 zjistil odvolací soud, že tyto zápisy neobsahují žádný údaj o tom, že by žalobce při prodeji zmíněné firmy zatajil majetek za 35 milionů Kč; údaje v uvedených zprávách neobsahují žádnou souvislost se žalobcem v tomto smyslu. Ani z protokolu o výsledku kontroly zákonnosti prodeje stavebního podniku v H., provedené

Ministerstvem státní kontroly (které vytykalo rozhodnutí zastupitelstva Města H. z 25. 3. 1991 o zrušení státního podniku Stavební podnik H. rozpor se zákonem č. 111/1950 Sb.), nelze dovodit oprávněnost tvrzení o žalobci, jež byly obsaženy v článku v L. n. z 10. 12. 1997 s názvem „P. n. H. p. ř. n.“.

Dospěl proto odvolací soud k závěru, že žalovaná akciová společnost neprokázala pravdivost žalobou napadených tvrzení o žalobci, přičemž tato tvrzení obsahují obvinění žalobce z podvodů, machinací a zatajení státního majetku a jsou objektivně způsobilé ohrozit práva žalobce, chráněná ustanovením § 11 občanského zákoníku. Odvolací soud dovodil odpovědnost žalovaného a shledal důvodným nárok žalobce na poskytnutí morálního zadostiučinění podle ustanovení § 13 odst. 1 občanského zákoníku.

Odvolací soud proto změnil rozsudek soudu prvního stupně v části týkající se omluvy podle ustanovení § 220 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu, zatím co v části týkající se náhrady nemajetkové újmy v penězích odvolací soud zrušil rozsudek soudu prvního stupně, napadený odvoláním, a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Ve svém zrušovacím výroku odvolací soud uváděl, že se soud prvního stupně vzhledem ke svému odlišnému právnímu závěru nezabýval tím, zda jsou v dané věci splněny předpoklady podle ustanovení § 13 odst. 2 občanského zákoníku.

Rozsudek odvolacího soudu byl doručen advokátce, která žalovanou akciovou společnost v řízení zastupovala, dne 20. 3. 2002 a dovolání ze strany žalované podáno u Městského soudu v Praze dne 24. 5. 2002, tedy ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 občanského soudního řádu.

Dovolávající se akciová společnost navrhovala, aby dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a aby věc byla vrácena k dalšímu řízení. Co do přípustnosti dovolání poukazovala dovolatelka na ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/ občanského soudního řádu, protože tu šlo o výrok rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci. Jako dovolací důvod dovolatelka uplatňovala, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Dovolatelka poukazovala na to, že údaje v článku z 10. 12. 1997 byly opřeny zejména o sdělení svědka J. o tom, že „do kupní smlouvy nebyl zapsán materiál ze skladu privatizovaného podniku a materiál na cestě, nedokončené výrobky a pohledávky“; tento výrok osvětluje, podle názoru dovolatelky, tvrzení o tom, že byl zatajen majetek za 35 milionů Kč; výše tohoto majetku pak vychází za zpráv kontrolní komise Městského úřadu v H.

Dovolatelka dále poukazovala na to, že žalobce měl podíl i osobní zájem na privatizaci Stavebního podniku H. Výše vkladu žalobce do firmy měla činit 1,597.828,90 Kč, ale žalobce žádný takový vklad nevložil. Přitom z provedených důkazů je zřejmé, že privatizace uvedeného podniku byla provedena jinak, než to bylo rozhodnuto radou Města H. či jeho zastupitelstva; že při této privatizaci byly nedostatky je uvedeno i v zápise, pořízeném kontrolní komisí Městského úřadu v H. z 20. 1. 1992.

Dovolatelka rovněž poukazovala na to, že Okresní privatizační komise v H., jejím předsedou byl

žalobce, projednávala a připravovala podklady pro převedení Stavebního podniku v H. do vlastnictví firmy B a S H.; žalobce se pak podílel na vlastnictví společnosti B a S. Ze zápisu o kontrole v podniku B a S Hodonín z 20. 11. 1991 pak vyplýval závěr osvědčující údaj o obsahu kupní smlouvy i o hodnotě majetku smlouvou převáděném i ohledně majetku, který do kupní smlouvy pojat nebyl. Podle názoru dovolatelky nebyl také správný závěr odvolacího soudu, že kontrola Ministerstva státní kontroly potvrdila nezávadnost celé této privatizační akce, když tato kontrola se zabývala jen postupem Města H. a nikoli převáděným majetkem.

Dovolatelka posléze dovozovala, že sice v řízení nebylo přímo prokázáno, že byl žalobce odvolán z funkce předsedy privatizační komise po machinace, ale bylo v řízení doloženo z rozhlasové relace z 20. 12. 1991, že z funkce předsedy privatizační komise žalobce odvolán byl a že sám předseda vlády ČR se o této záležitosti vyjádřil jako o případu korupce v širším smyslu v souvislosti s privatizací.

Podle názoru dovolatelky měl soud při úvaze o tom, zda tu došlo k neoprávněnému zásahu do práva na ochranu osobnosti, vzít v úvahu nejen znění uveřejněné v tisku (v L. n.), ale i další okolnosti, za nichž byla jednotlivá tvrzení uvedena a jaké podklady měl autor článku pro své sdělení.

Při posuzování tohoto dovolání vycházel dovolací soud z ustanovení dvanácté části, hlavy první, bodu 1 zákona č. [30/2000](#) Sb., podle něhož platí ustanovení tohoto zákona i pro řízení zahájená přede dnem jeho účinnosti (před 1. 1. 2001), není-li v uváděném zákoně stanoveno jinak (např. v bodech 15 a 17 týchž přechodných ustanovení zákona č. [30/2000](#) Sb.).

Dovolání tu bylo přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/ občanského soudního řádu (ve znění zákona č. [30/2000](#) Sb.), pokud směřovalo proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé.

Dovolávající se akciová společnost uplatňovala, že rozhodnutí odvolacího soudu spočítá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 písm. b/ občanského soudního řádu) a že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

V rozhodnutí uveřejněném pod č. 8/1994 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, vydávané Nejvyšším soudem, bylo vyloženo, že vadná nebo nesprávná skutková zjištění v občanském soudním řízení nejsou sama o sobě dovolacím důvodem, nýbrž jen tehdy, jestliže zakládají některý z důvodů uvedených v ustanovení občanského soudního řádu o důvodech dovolání. Dovolacím důvodem nemohou být vady a omyly při hodnocení důkazů (§ 132 občanského soudního řádu). Rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, jež nemá v podstatné části oporu v dokazování, jestliže soud vzal za zjištěno něco, co ve spise vůbec není, ale také, jestliže soud nepokládá za zjištěnou podstatnou skutečnost, která bez dalšího z obsahu spisu naopak vyplývá; musí jít o zjištění právně významné.

Z obsahu spisu (Městského soudu v Praze sp. zn. 32 C 11/98), ani z obsahu dovolání dovolávající se akciové společnosti nebylo možné, podle názoru dovolacího soudu, přesvědčivě dospět k závěru, že odvolací soud vzal při svém rozhodování za zjištěno něco, co ve spise vůbec není, nebo že by nepokládal za zjištěnou podstatnou skutečnost, která bez dalšího z obsahu spisu naopak vyplývá.

Výtky obsažené v dovolání dovolatelky v podstatě směřují proti hodnocení důkazů odvolacím soudem; ani vady při hodnocení důkazů, jež samo soudu nepochybně náleží podle ustanovení § 132 občanského soudního řádu, nejsou však v občanském soudním řádu (viz jeho znění se změnami a doplňky vyhlášené pod č. [69/2001](#) Sb.) zakotveny jako dovolací důvod. Proto dovolací soud nehledal v tomto případě, že by tu byl dán dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 3 občanského soudního řádu.

Pokud dovolatelka uplatňovala, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, bylo třeba mít na zřeteli, že nesprávné právní posouzení věci může spočívat buď v tom, že soud použije na projednávanou právní věc nesprávný právní předpis anebo se použitý právní předpis nesprávně vyloží (srov. z rozhodnutí uveřejněného pod č. 3/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek text na str. 13/45/).

V daném případě odvolací soud posoudil projednávanou právní věc podle ustanovení § 11 a § 13 občanského zákoníku, která se na projednávanou právní věc nepochybně vztahovala a účastníci řízení na ně v průběhu řízení poukazovali. V řízení o dovolání bylo třeba se ještě zabývat tím, zda si odvolací soud toto ustanovení také správně vyložil.

Samo uveřejnění nepravdivého údaje, dotýkajícího se osobnosti fyzické osoby, zakládá zpravidla neoprávněný zásah do práva na ochranu její osobnosti, odůvodňující požadavek na poskytnutí zadostiučinění podle ustanovení § 13 odst. 1 občanského zákoníku (viz rozhodnutí uveřejněné pod č. 15/1996 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.).

Neoprávněných zásahem je každé nepravdivé tvrzení nebo obvinění, které zasahuje práva chráněná ustanoveními § 11 a násl. občanského zákoníku (viz Sborník III. Nejvyššího soudu, SEVT, Praha 1980, str. 174).

Občanský zákoník poskytuje ustanovením § 13 ochranu osobnosti v případě takového porušení občanské cti, jejíž porušení představuje zásah do osobnosti fyzické osoby, přičemž tento zásah musí být objektivně způsobilý takovou újmu způsobit. Jde o jednání proti osobní a mravní integritě fyzické osoby, snižující její důstojnost, vážnost a čest, tedy o jednání, které z hlediska vztahu občana k ostatním spoluobčanům ohrožuje jeho postavení a uplatnění ve společnosti (srov. k tomu rozhodnutí uveřejněné pod č. 103/1967 Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů, vydávané dříve Nejvyšším soudem).

Při rozhodování o náhradě nemajetkové újmy ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 občanského zákoníku musí mít soud prokázáno, že jsou tu okolnosti, dokládající, že v konkrétním případě nestačí zadostiučinění podle ustanovení § 13 odst. 1 občanského zákoníku, a to z hlediska intenzity, trvání a rozsahu nepříznivých následků, vzniklých žalobci, vzhledem na postavení žalobce v rodině a ve společnosti (viz rozhodnutí uveřejněné pod č. 21/1995 Sbírky soudních rozhodnutí s stanovisek).

Z těchto právních závěrů z uveřejněné judikatury, které pokládá dovolací soud za použitelné i v daném případě, vycházel v podstatě i odvolací soud. Nedospěl proto dovolací soud k závěru, že by rozhodnutí odvolacího soudu spočívalo na nesprávném právním posouzení věci (srov. § 241a odst. 2 písm. b / občanského soudního řádu).

Přikročil tedy dovolací soud k zamítnutí dovolání dovolávající se akciové společnosti podle ustanovení § 243b odst. 2 občanského soudního řádu, když neshledal rozhodnutí odvolacího soudu nesprávným.

Další řízení u soudu prvního stupně bude vycházet z výroku rozsudku Vrchního soudu v Praze z 11. 12. 2001. sp. zn. 1 Co 228/2001, poslední věta tohoto výroku, za středníkem.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)